

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezső ügyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes száma ára 4 fillér.
--	---------------------------------------	--	---	--

A gyerekek.*)

Baja 1910. augusztus 23

Angliában most lépett életbe a Childrenakt. A gyerekek törvénye. Ennek örül most minden angol a brit szigeten, — amely nemcsak a Dreagnoughok építésében tud példát adni a világnak.

Persze, — a Dreadnoughtokat nyakrafőre utánozta minden ország, a legkol-dusabb, a leginaszakadtabb is. A gyerekek törvényének az utánzásáról nem igen hallani.

Az állam a gyermekvédelem kérdését nagyon kényelmesen oldotta meg: a nyakába varrta a társadalomnak. Nemely részben, mint látszik, meglepő szerencsésen. Nem volt még társadalmi akció olyan lelkes, mint az, amelyiknek célja az elhagyott gyermekek védelme.

A legkülönbözőbb motívumok összejátszása hozta létre a sikert; de ilyen esetben nem szabad a motívumokat vizsgálgatni. A humanizmus kérdéseiben csak egyetlen szempont van: a siker és azt örömmel kell köszönteni a legparányibb voltában is. Az olyan, országot átfogó sikerért, amilyen a gyermekligáé, a legteljesebb elismerés és hála jár ki.

Nemcsak az elhagyott gyermekek szivéből, hanem a mienkéből is, a kiknek a liga alkalmat ad arra, hogy az emberpalánták tizezreit megállítsuk a testi-lelki fonnyadás útján s társadalomfojtogató gaz helyett gyümölcsöztető fákat neveljünk belőlük.

A tizezreken tehát úgy-ahogy segítene a társadalom: de ki védi meg a százezreket, akik nincsenek elhagyatva,

*) Közreadjuk az érdekes fejtegetést, de megjegyezzük, hogy azzal nem mindenben értünk egyet. Nevezetesen az, hogy a telepbizottság nem teljesíti a feladatát. De igen is teljesíti. Tudjuk, hogy a bizottság högy tagjai a gyermekeket otthonukban igen gyakran keresik fel.

de ki vannak téve a mindennapos élet, az utca ezer veszedelmeinek, olyan veszedelmeknek, amik ellen a társadalom nem tud védelmet adni. Amik ellen nem jó szív, nem az irgalom, hanem csak az irgalmatlanul kemény törvény védhet meg.

Erre kellene a Childrenakt. Ez a törvény minuciózus gondossággal kíséri az angol gyerek minden léptét a csecsemőkortól a felcseperedésig. Védi a tehetetlen apróságokat az elvetemedett szülőktől s a gondtalan nevelőktől. Az egészségtelen lakástól, a sanyasztó élelemtől, a léleksorvasztó környezettől. Védi az alkoholtól: bünteti a szülőt, nemcsak ha a korcsmába viszi a gyermeket, hanem akkor is, ha orvosi rendelet nélkül szeszes italt ad a gyermekének; bünteti a korcsmárost, aki akármilyen célra alkoholt ad a gyermeknek. Védi a nikotintól: engedélyét veszti az a trafikos, aki tizenhat évesnél fiatalabb gyermeknek akármilyen formában dohányt ad. Védi a lelki méregtől: becsukják a boltost, aki szemérem sértő képet, trágár könyvet ad el a gyermeknek.

Ez az a Childrenakt, amit minálunk soha se csinálnak meg.

Hogy állunk mi a gyermekvédelem dolgában ezzel szemben?

A magyar gyermekvédelmi törvények, amelyeket Széll Kálmán létesített s amelyekkel egész a mai napig vezetünk az egész világon, mint aránylag a legtokéletesebb intézmények abból az alapelvől indultak ki, hogy az állam a jövő generáció felett felügyeleti jogot gyakorol.

Kiveszi abból a családból, amely a gyermek jövőjét nem tudja sem fizikailag, sem moráliter biztosítani, de nem veszi el a gyermektől a családi környe-

zetet, hanem az állam felügyelete alatt elhelyezi egy másik családnál.

Csakhogy az ellenőrzés módja körül van nagy hiba. Az állam hivatalos ellenőrzése csaknem kizárólag az egészségügyre vonatkozik. A telepörvosok nagyrészt megelégszenek annak konstataálásával, hogy a gyermek egészséges, maga a morális felügyelet a gyermek felett annak a telepbizottságnak a feladata volna, amelynek működése a megalakuláson túl alig terjed!

Igy a magyar gyermekvédelem azért, mert az állam tulságos nagy részét a feladatnak a társadalomra bizta — jó-részt csak arra szorítkozik, hogy a csecsemő kortól kezdve egész 15 éves korig biztosítsa a gyermek fennmaradásának fizikai eszközeit, s lehetőségét, de a kérdésnek sociális tekintetből ép oly fontos részével, a morális résszel, a jövő munkás, becsületes embernek a biztosításával maga az állam nem törődik, vagy ha törődik is — a munkának ezt a részét nem vállalja, hanem rábizza a telepbizottságra, a patronage egyesületekre — a társadalomra, amelyet munkára szorítani nincs hatalma.

A város egészsége.

Baja, 1910. augusztus 23

Ha azt a tengernyi sok tintát és nyomdafestéket, amit a város közegészségügye érdekében megirt cikkekre pazaroltak e lap hasábjain, mind hasznára volna a város közegészségügyének, akkor Baján a legideálisabb állapotok uralkodnának. Pedig hát azt hisszük, mindenki beláthatja, hogy az ideális állapottól még nagyon, de nagyon messze vagyunk.

A fővárosi lapok hirt adnak arról, hogy micsoda ijesztő mértékben emelkedik az oroszországi kolera. Emelkedik és terjed. Ma már nemcsak Oroszországra szorítkozik ez a

Nemény Testvérek

SAVOY

nagyszálloda

Budapest, József körút 16. ————— Telefon 154-08.

A főváros legújabb és legmodernebb elsőrangú szállodája a város központjában.
120 vendégszoba. Olvasó és társalgó termek. Központi gőzfűtés.

Fürdőszobák. Lift. Vacuum Cleaner. Minden szobában hideg és meleg vízvezeték.

Mérsékelt árak. Villamos vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal. A legfigyelmesebb kiszolgálás.

veszedelmes, néppusztító epidémia, hanem átragadt a határra is, és mértőföldes léptekkel közeledik a magyar határ felé is. Olvassuk a fővárosi lapokban, hogy ez a város, meg amaz a város micsoda óvintézkedéseket tett az ellen, hogy ott a veszedelem föl ne léphessen. Olvassuk, hogy MÁV. is minő óvintézkedéseket tett.

És most tudni szeretnők, hogy minő intézkedések történtek minálunk Baján, hogy a város egészsége megóvassék. Vajjon minők azok az intézkedések és hol vannak?

Talán — ezt sem tudom egész határozottan — kifüggesztettek egy plakátot, amely a tisztaságra inti a közönséget. Mondjuk, talán ennyi megtörtént, ugyan aligha van ember Baján, aki ilyen plakátot olvasott. De tegyük fel, hogy megjelent ez a plakát az utca sarkokon. De vajjon mi történt még azon túl?

Semmi!

A piacot senki sem vizsgálja. Nem ellenőrzi, hogy minő gyümölcs kerül eladásra, micsoda veszedelmet visznek az emberek a piacról haza. Most van a dinnye szezón. Tudjuk, hogy minőség tekintetében igen rossz volt az idén a dinnye-termés. A kedvezőtlen időjárás folytán nem igen érett meg a dinnye. A piacon éretlen, rossz dinnyét árulnak. A piacon is, meg egyes utcákon és a házakba hordva is rossz, éretlen, az egészségre ártalmas dinnyéket hordanak. Szegényebb munkáscsaládoknál, ha már megvették a dinnyét, ha mindjárt nem is a legjobb, megeszik. Vajjon történt-e már ezen a nyáron olyan eset, hogy rossz, éretlen dinnyét elkoboztak? Ha a piacon körütekintünk látjuk, mennyi romlott, rothadt, férges gyümölcs kerül forgalomba. Vajjon ki vigyáz arra, hogy azok a rossz gyümölcsök ne kerüljenek a fogyasztó asztalára?

A jéghiány folytán nem lehet a húst frissen tartani. Éppen a napokban kaptunk panaszos levelet, hogy valaki romlott húst kapott. Egy ember vesz magának annyi fáradságot, hogy az esetet feljeienti, százan nem akarnak kellemtelenkedni és kétszázán csak akkor veszik észre, hogy romlott volt a hús, amikor már elfogyasztották és esetleg megbetegedtek tőle.

Tudni szeretnők, vajjon végig járják-e naponként a mészárszékeket és a hentesárú üzleteket, megnézik-e hogy friss-e a hús? A külső jelekből ítélve, úgy vesszük észre, hogy nem igen.

Az ártézi kutak rendbe hozását húzzák halogatják. Most ezért, most azért nem csinálhatják meg. A végeredmény pedig az, hogy most, amikor a legnagyobb szükség volna egészséges ivóvízre, nincsen. Az egyik kútból alig csurran, a másiktól meg nem is csöppen az ivóvíz.

Az utcák és az udvarok tisztán tartására alig fordítunk valami gondot. Jó, ha néha felseprik az utcákat. De, hogy a levegőt megtisztító, egészségtelen mocsarakat eltüntessék, hogy a házak kifolyóit naponta alaposan kitisztogassák, hogy az udvarokban a szabályrendeletben megengedettnél nagyobb számú

sértéseket ne tartsanak, hogy az emésztő gödrök rendben legyenek, arra ugyan ki ügyel fel?

Igy vagyunk ezzel a dologgal mindig. Amikor nincsen baj, akkor hagyunk mindent a maga rendje szerint folyni, de amikor beáll a veszedelem, akkor aztán sopánkodunk, hogy így-úgy jó lett volna mindent megtenni.

Jó lesz az óvó intézkedéseket már most megtenni, nem akkor, amikor már késő lesz. Akkor már hiába sopánkodunk.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. augusztus 23

Öngyilkosság a kávéházban.

Rosenzweig Sándor budapesti magánhivatalnok a budapesti Andrassy-úti „Helvécia Kávéház“-ban mulatott több félvilági nővel reggel 4 óráig. Akkor elment a kávéháznak egy felreosó helyére és szíven lőtte magát. Öngyilkosságának oka az, hogy szerelmes volt egy rossz hírű lányba és azt kérte attól, hogy térjen a jó útra és legyen a felesége. A leány kinevette. E fölötti elkeseredésében lőtte magát szíven.

A molnár sztrájk.

A budapesti molnár sztrájk dolgában közeledés történt a munkások és munkaadók között. A munkások azt állítják, hogy a malom-tulajdonosok mesterségesen idézték elő a sztrájkot, hogy leszoríthassák a gabona árát és emelhessék a liszt árát.

Az Erödsy-ügy bonyodalmi.

Az Erödsy-ügy egyre jobban bonyolódik. A miniszterelnök tudvalevőleg három államtitkárt küldött ki, hogy felülvizsgálják a becsület bíróság határozatát. Az egyik államtitkár, Bezeredy Viktor ezt a megbízást visszautasította és kijelentette, hogy inkább lemond az állásáról, semhogy a becsület-bíróság határozatát felülbírálja.

A Nemzeti Kaszinóban hír szerint egy olyan áramlat van, amely össze akarja hívni a választmányt Khuen-Héderváry kigolyózása céljából az Erödsy ügyben elfoglalt álláspontja miatt.

Visszavont petíció.

A Fráter Loránt Justh párti képviselő mandátuma ellen beadott petíciót ma a petícionálók visszavonták.

NAPIHIREK.

Reform a táppénzek ügyében.

A munkásbiztosítási intézmény egyik lényeges hibája gyanánt szokták emlegetni az idevonatkozó törvény azon rendelkezését, amely szerint a pénztárak minden betegnek csak husz hétig utalják ki a táppénzeket, azon túl az utalványozást beszüntetik. Ez a rendszer azért hibás, mert vannak speciális munkásbetegségek, amelyeknél husz hét után áll be az igazi krízis.

Ennek a hibás rendszernek a megjavítására dolgozott ki érdekes reformtervezetet dr. Lukács Hugó, a kolozsvári kerület pénztár főorvosa. A tervezet magva az, hogy ezentúl a kezelő orvos diszkrécionális uton állapítsa meg a beteg munkás keresetképességének hányadát s a pénztár a husz héten belül ne az egész táppénzt utalja ki, hanem a részleges keresetképtelenséghez arányított összeget, de viszont az így megállapított összeget a husz hét után is folyósítsa.

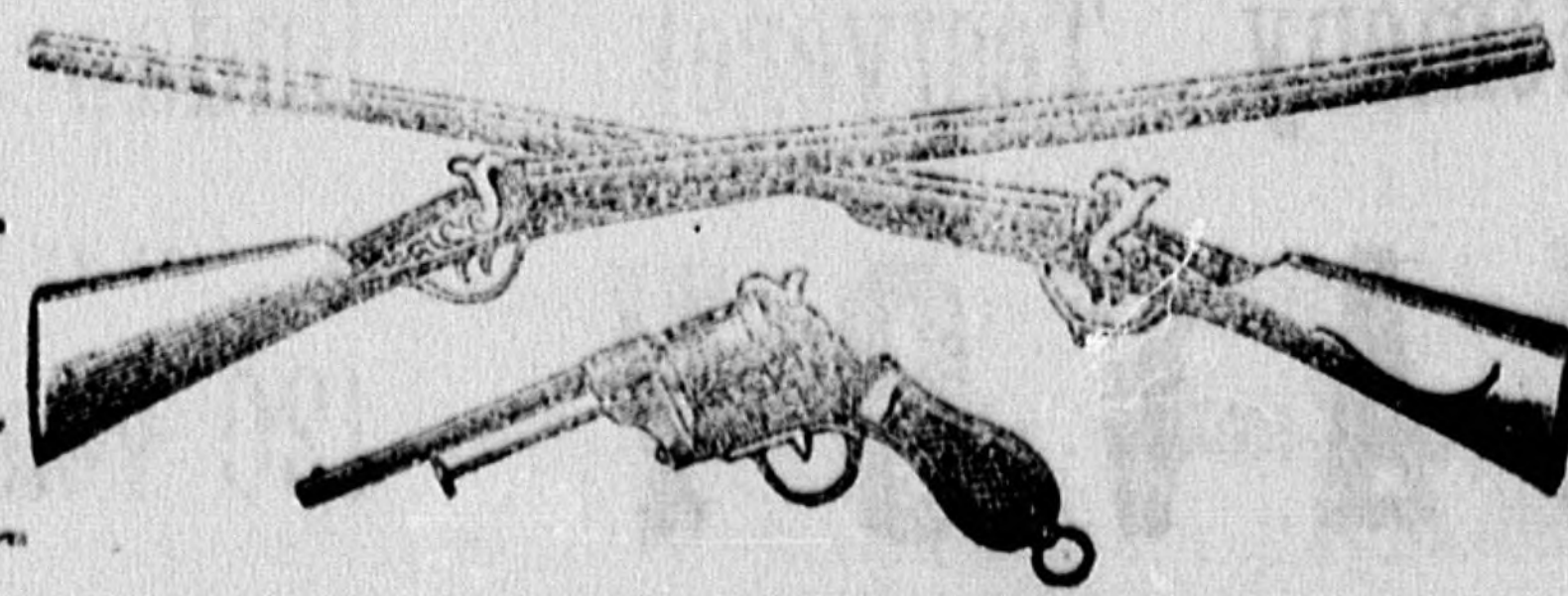
A merész reformötlet, amelylyel a szakörök most foglalkoznak, kétségkívül országos visszhangra fog találni.

Holló tanár képtárlata. Diszes és előkelő közönség jelenlétében nyitotta meg Holló A. festőművész nagyarányú képkiallítását 20-án d. e. 10 órakor az Ipartestület nagytermében. Száz darab portrait, táj- és városrészletet tartalmazó festménye olajban és aquarellben egészen megtöltötte a terem hatalmas, igen jól megvilágított falát. Pompásan oldotta meg a művész a képek kellő csoportosítását egy központi nagy, s 2 mellékgéppel rendezésével, míg a jobboldali oldalfalat hatásos befejezésül képezte ki. A festmények 3/4 része a nehézkesebb aquarell, melynek valóban mestere Holló, felülmulva az eddigi kiállításokat. Hatásosan domborodnak ki a nagyszabású olajképek. Igen kedvesek vízi, balatoni képei s az oly nehéz utcarészletei. Bár pazarul bányik a színekkel, de sohasem irreálisan, mert a tárgy maga kívánja a színek élénkségét. Mindegyik képen más más levegő van s mind olyan aminőt már láttunk, tehát nem hazug, nem lehetetlen a látott táj. Feltűnést pl. »Udvar télen«, »Csorbai tó«, »Kilátás a Csorbai tóra«, majd »Est«, »Balaton Siófoknál«, »Alkony Keszthelyen«, »Balaton«, »Őszi hervadás« c. aquarelljei. Szeretettel festette meg kiváló pécsi olajképeit, pl. »Ut a szőlőkben«, »Pécsi szőlőkben«, »Pécsi Irma-út« címűek. A kiállított gyermekarcok, tanulmányfejei és koromrajzai fényesen bizonyítják, hogy jeles portrait festővel van dolgunk. Az első 2 nap látogatottsága már elég ahhoz, hogy rövidesen szétterjedjen Holló tanár híre helyi társalmunkban s képvételekkel is megnyerje a kellő méltatást.

A gyümölcsészeti egyesület közgyűlése. A »Bajai Gyümölcsészeti Egyesület« folyó hó 27-én szombaton (határozatképtelenség esetén, külön meghívó kibocsájtása nélkül, szeptember hó 2-án) délután 4 órakor

Kitünő minőségű

vadászfegyverek, flóbertpuskák és revolverek

a kül- és belföld legjelesebb gyáraiból, pontosan szabályozva, minden cső a hivatalos próbabélyeggel ellátva és belőve. Mindennemű vadászeszközök és felszerelések nagy választékban és igen jutányos áron kaphatók:

Drescher Gyula kereskedésében Baján.

Meskó László tanácsnok ur hivatalos helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. A főkertész fizetésének emelése. 2. Jelentés a folyó ügyekről. 3. Indítványok.

Az ipartestület nagytermét karzattal szándékozik kibővíteni. Ajánljuk az előljárásságnak, hogy gondolkozzék a felett, hogy nem volna e helyes a szinpadot is olyan mértékben kibővíteni, hogy azon rendes színelőadások is tarthatók legyenek.

Az adókvető bizottság ma kedden kezdi meg ez évi működését, amely alkalommal az újonnan létesült vállalatok, üzletek és ipari műhelyek adóját állapítják meg.

Szent-István napja ezúttal sem maradt el a szomszédos Bajaszentesivánon vérontás nélkül. Több legény összeveszett a korcsmában, előkerült a bicska és alaposan dolgoztak velük. Egy legénynek az arcát vagdoszták össze, egynek az oldalbordájába mártották be a bicska pengéjét, kettőnek pedig a kopnyáját lékeltek meg.

Eihanyagolt erdő. Van a városnak közvetlen a város alatt, a zsidó temető tájékán egy kisákcós erdeje. Erről a kis ákcósról úgy látszik teljesen megfeledkeztek. Mert ha nem feledkeztek volna arról meg, akkor nem fordulhatott volna elő az, hogy nem gondozzák. Már pedig ezt ugyan nem gondozza senki. A törvény meg hagyja, hogy a fákat pusztító rovarokat irtani kell és hogy ez megtörténjék arról a rendőrhatalóságnak kell gondoskodnia. Ilyen pusztító féreg a pajzstetű is és ilyen féreggel van telve a Csávolyi-út mentén levő ákcós is. Az által, hogy az ákcásról nem irtották a pajzstetűt, a szomszéd szőlő tulajdonosoknak is nagy kárak származott. A pajzstetűk átmentek a szomszéd szőlőkre és azoknak egy részét teljesen tönkretette. Már most a megkárosított szőlőtulajdonosok azon gondolkoznak, hogy miként védekezzenek a további megkárosítás ellen, ha a város tovább sem gondozza az erdejét.

Gyujtogató gyermekek. A Hercegszántón legutóbb leégett 4 háznál a tűz keletkezésének megvizsgálása alkalmából kiderült, hogy a régi nádfedéllel bíró munkásházak egyikének udvarán 10—11 éves fiúcskák »disznópörköldősdit« játszottak gyufával, volt a fiúk között egy oly gyengeelméjű, természetesen gyufával szalmát gyujtottak. Az udvaron a szél által szétszórt s a forró napsugarakon száraz és nádtörmellék tüzet fogott, mely csakhamar a nádkerítést s ennek folytatásaként a nádas fedelű házat nyomban lángba borította, az egymáshoz igen közel álló négy lakóház egymástól gyulladt meg addig, míg a lakosság össze nem futott s a még nem égő nádfedelének locsolásával a tüzet megfékeztek a továbbterjedésében.

Fekete kéz a közigazgatásban. Óbecsei tudósítók reszkető kézzel írja az alábbi rémes esetet: Már Óbecsén is működik a maffia, az olasz brigantik véres és titokzatos eselszövése. A napokban Óbecse község néhány főbb tisztvisetője fenyegető levelet kapott »fekete kéz« aláírással, amelyben szigorúan intik az illetőket, hogy a község érdekében lelkiismeretesebben működjenek, mert különben rémes végük lesz. Szavuk súlyául még halál-fejes rajz is disziti a titokzatos levelet. A névtelen, fekete kezű levél, melynek írója fekete lelkű is lehet, nagy riadalmat keltett a torony alatt és a rendőrség erélyesen kutat a névtelen »fekete kéz« tulajdonosa után.

No hát akárki is legyen az a »fekete kezű« korresszpodent, az az egy bizonyos, hogy sok baja lehetett a megyei közigazgatással.

Kiütötte a szemét. Vérlezítő esetről ad tudósítást madarasi tudósítók: Egy asszony kiverte a szemét egy kis leánykának, mert az az ő leányával veszekedett. Ábrahám Örsze 10 éves madarasi kislány összeveszett játszópajtásával, Szébold Örszevel s egymást ütlegelni kezdtek. Szébold Péterné lánya segítségére sietett s úgy szemén ütötte Ábrahám Örszét, hogy annak a szeme kifolyt. A szerencsétlen gyermeket a szabadkai közpórházban megoperálták, de segíteni nem tudtak rajta. Az egyik szemévilágát elvesztette. Széboldné ellen az eljárást megindították.

Hasznos tudnivalók. Az orvostudomány tanítja, az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vízre van italul szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószeréül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasztonosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorban minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy italul olyan víz használtassék, mely baktériummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett baktériumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongosítsa.

Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Ágnes víz végtelenül alkalmas, mert teljesen baktériummentes. Másodsor, minthogy szénsavat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony baktériumokat megölik.

A mohai Ágnesviz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amittől a mohai Ágnesforrás a gyermeket és felnőttet biztosan megóvja. Gyermekéknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, amelyeket a mohai Ágnes viz mélytartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, akiknek a mohai Ágnesforrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnesforrás különösen olcsón kapható.

SZINÉSZET.

A kuruzsló.

Földes Imrénék ez a kiváló társadalmi színműve került színpadra hétfőn, e szezonban harmadszor. A színház ezúttal is megtelt. Azok, akik elmentek a tegnapi esti előadásra, nem bánták meg. Igen jó volt az előadás. Minden szereplő tudásának legjavát nyújtotta.

Színházi naptár:

Szerda: Nebántsvirág. Operett.
Csütörtök: Varázskeringő. Operett.
Péntek: Luxemburg grófja. (Utoljára.)
Szombat: Bolond. Operett. Utolsó előadás.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101

Két iskolás leányt vagy fiút felvesznek

teljes ellátásra.

Bővebbet megtudhatni Garai Jakabnál Mészáros Lázár-u. 5-ik szám alatt.

Eladó egy teljesen jó karban levő **Steier kocsi** Hildenstab Rudolfnál Baján, Gr. Batthyány Lajos-utca 27. szám a.

Intelligens családnál

jó, gondos felügyelet mellett, a gimnázium közvetlen közelében

egy vagy két iskolás fiú

teljes ellátást nyerhet. Cim a kiadóban.

Eladó szőlők.

Első rendű karban levő fajsőlők, épületekkel, a városhoz közel, öttől—hét holdas tagban, esetleg holdanként is elparcellázva eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség.

Ellátás.

Egy magános urinő a legkedvezőbb feltételek mellett egy magános urinőt, vagy egy kislányt teljes ellátásra felvesz.

Cim: Árpád utca 3. szám.

Szeremlei-utcai 67. számú

szabad kézből kedvező feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt özv. Bernschütz Józsefné.

Divatárú kereskedésben

2 tanuló és 1 segéd

azonnali belépésre felvételeik.

Cim a kiadóhivatalban.

UJ! UJ! UJ!

Végre megoldódott

hogy a francia szabású **foldott** (zwickel) **fűzők**, melynek szabása elől sima, egyenes, **karcú** és **kényelmessé** teszi a **test** formáját. A hölgyközönség saját érdekét érinti egy próba kísérlet véteklőtelezettség nélkül. Egyedüli lerakat a

Versenyáruházban.

Vidékre bérmentve szállítok, csak kérem a biztos schluss-bőséget értelmesen kiírni. Az árkülönbözet: 40%-kal olcsóbb mint máshol.

Továbbá ajánlom dúsán felszerelt **úri-, női-gyermek-divat, kötött, szövött, pipere, játék, látszer és kötszer áruaktáramat.**

A n. e. közönség szives partfogását kérve vagyok tisztelettel

MITTLER S.

Első Bajai Versenyáruháza,

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

10-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Birtokeladás.

Baranya legtermékenyebb részén, kedvező fizetési feltételek mellett eladó:

65 hold elsőrendű egyenes vagy sík fekvésű szántó, 8 hold kaszáló, egy szilárd anyagból épült 34 öl hosszú lakóházzal, istálló, pajta, kukoricagóré; az épületek 2 hold területen vannak; 20 drb marhalegeltetési jog a közös legelőből és 100 drb sertéslegeltetési jog.

Eladja:

Zalai Adolf

Szentlőrinczi (Baranyamegye) téglagyáros.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölcsönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

PALMA cipősarok

nagyban és kicsinyben való eladása

Preisz Béla bórkereskedőnél
Baja.

Budapesti-út 25-ik számú Sztruhák-féle

korcsmai berendezéssel együtt jutányos feltételek mellett, más vállalkozás miatt, szabad kézből eladó. Bővebbet: **Spányer Gáspárnál.**

Eladó

egy nagyobb ház a
Belvárosban.

Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség.

Fontos minden
konyhában!

Micsoda?
dr. Oetker sütőpora

Dr. Oetker sütőpora

tökéletes, higiénikus, orvosok által ajánlott

élesztő pótló.

1 csomagocska ára 12 fillér és 1/2 kilogramm lisztnek elegendő.

Kapható milliószor bevált használati utasítással együtt:

Drescher Gyula úrnál Baján

Horánszky László »

Somorjai Ferenc »

Cserba György »

Erzsébet királyné-utcai 82. számú

szabadkézből eladó.

Nánay Lajos

könyvnyomdája
— Baján. —

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!

Tele-
fon
115.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja! 1904. St. Louis Grand Prix.

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrocarbonátos ásványvíz forrás, mely szénsavval telítettik.
Az emésztést elősegítő pompás asztali víz.

Telefon 81. sz.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Telefon 81. sz.

Stampfl Jenő fűszerkereskedő cégnél Baja.

Ugyisint minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók.
A Kristály ásványvíz árai: 1/2 liter 34 fill. 1 liter 44 fill. 1 1/2 liter 54 fill.
Üres üvegek visszavételnek: 1/2 literes 12 fill., 1 literes 16 fill., 1 1/2 literes 20 fillérért.

Nyomatott Nánay Lajosnál Baján.

